

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U002221

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 13-06-2024

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Пилипенко Станіслав Олександрович

2. Stanislav Pylypenko

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-5180-8080

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 025

Назва наукової спеціальності: Музичне мистецтво

Галузь / галузі знань: культура і мистецтво

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Освітньо-наукова програма підготовки доктора філософії за спеціальністю 025 - Музичне мистецтво

Дата захисту: 20-07-2024

Спеціальність за освітою: Музичне мистецтво

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): 6020

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет мистецтв імені І.П. Котляревського

Код за ЄДРПОУ: 02214350

Місцезнаходження: площа Конституції 11/13, Харків, Харківський р-н., 61003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет мистецтв імені І.П. Котляревського

Код за ЄДРПОУ: 02214350

Місцезнаходження: площа Конституції 11/13, Харків, Харківський р-н., 61003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 18.41

Тема дисертації:

1. Фортепіанна творчість Рене Ееспере: жанрово-стильовий та виконавський аспекти
2. René Eespere's piano output: genre-style and performance aspects

Реферат:

1. Дисертацію присвячено вивченню фортепіанної творчості естонського композитора Рене Ееспере (нар. 1953) в аспекті жанрово-стильової специфіки та виконавської реалізації. Творчість митця охоплює різні жанри, серед яких значне місце посідає фортепіанна музика. Твори композитора все частіше лунають на концертних естрадах та в навчальних закладах, привертаючи увагу як молодих, так і досвідчених піаністів. Але до сьогодні багатогранну композиторську спадщину Р. Ееспере, у тому числі фортепіанну, досліджено недостатньо; не визначений та не оцінений повною мірою внесок музиканта в розвиток музичного мистецтва. Актуальність теми дослідження зумовлена: 1) значущістю особистості Р. Ееспере для музичного мистецтва та осмисленням жанрово-стильової специфіки фортепіанної музики естонського майстра; 2) відсутністю в музикознавстві системного дослідження фортепіанної творчості митця; 3) зростаючим виконавським інтересом до його творів у мистецькому часопросторі та популяризацією фортепіанної

спадщини композитора в Україні. Мета дослідження – презентувати фортепіанну творчість Рене Ееспере як художню систему з урахуванням жанрово-стильової специфіки та виконавської реалізації. Об'єктом дослідження – європейське музичне мистецтво другої половини XX – початку XXI століть; предмет – фортепіанна творчість Рене Ееспере в жанрово-стильовому та виконавському аспектах. Розділ 1 «Рене Ееспере: творчий портрет митця в контексті історичних зрушень його часу» присвячений загальним питанням життєтворчості композитора, дослідженню середовища, що формувало його особистість. Вивчення творчої біографії митця (підрозділ 1.1) доводить, що, починаючи творчу діяльність у радянську добу, Р. Ееспере пройшов складний шлях політичних, соціальних та культурних змін. Складові фортепіанного стилю естонського композитора (підрозділ 1.2.) висвітлюються з позиції формування принципів музичного мислення митця: специфіка естонської музичної мови, індивідуальні творчі властивості, особливості розвитку національної фортепіанної культури. Розділ 2 «Періодизація фортепіанної творчості Рене Ееспере» присвячено розгляду композиторського доробку митця. Період становлення Р. Ееспере як композитора (підрозділ 2.1) охоплює твори, написані з 1969 по 1995 роки. Період творчої зрілості (з 1995 року) характеризується зміною жанрового складу фортепіанної музики Р. Ееспере (підрозділ 2.2), основу якого становлять розгорнуті концертні п'єси-присвяти, у назвах опусів латиною закодоване «філософське послання» митця. У Висновках підводяться підсумки. Творчий шлях музиканта визначено як еволюцію від пошуків молодого композитора радянської доби до одкровенень зрілого митця незалежної Естонії. Розроблено періодизацію фортепіанної творчості, що спирається на переломні моменти його життєвого шляху. У період становлення автор віддає перевагу циклу мініатюр. Окрім експериментальних пошуків композитор застосовує прийоми, характерні для естонської національної музичної мови, а також тяжіє до мінімалізму. Творча зрілість Р. Ееспере відзначається зверненням до жанру концертної п'єси. З огляду на особливості композиторського мислення, окреслена проблематика інтерпретації піаністами творів естонського митця. Географія виконання музики Р. Ееспере не обмежується лише Естонією. Це свідчить про універсалізм творчості композитора та його прагнення до тісного діалогу зі світовою аудиторією.

2. The dissertation focuses on the study of the piano work of the Estonian composer René Eespere (born in 1953) in terms of genre-stylistic specificity and performance. The artist's work covers various genres, including piano music. The composer's works are increasingly performed on concert stages and in educational institutions, capturing the interest of both young and experienced pianists. However, to date, René Eespere's diverse compositional legacy, particularly his piano works, has not been sufficiently researched. His contributions to the development of musical art remain undefined and not fully appreciated. The relevance of the topic is determined by: 1) the significance of R. Eespere's personality for musical art and understanding of the genre-stylistic nuances of the Estonian master's piano music; 2) the lack of a comprehensive study of the composer's piano oeuvre in musicology; 3) the increasing interest in performing his works, as well as the efforts to popularize Eespere's piano heritage in Ukraine. The purpose of the study is to present René Eespere's piano compositions as a coherent artistic system, considering their genre-stylistic characteristics and performance aspects. The object of the research is European music art from the second half of the 20th century to the beginning of the 21st century; the subject is René Eespere's piano compositions, focusing on their genre, style and performance features. Chapter I "René Eespere: a creative portrait of the artist in the context of historical changes of his time" focuses on general aspects of the composer's creative life, the study of the environment that shaped his personality. The study of the artist's creative biography (subchapter 1.1) proves that, starting his creative activity in the Soviet era, R. Eespere went through a difficult path of political, social and cultural changes. The components of the Estonian composer's piano style (subchapter 1.2.) are highlighted from the standpoint of the formation of the principles of the artist's musical thinking: the nuances of the Estonian musical language, individual creative properties, and peculiarities of the national piano culture development. Chapter 2 "Periodization of René Eespere's piano work" examines the artist's compositions. A periodization of the Estonian artist's piano work has been established. The period of Eespere's early development as a composer (subchapter 2.1) encompasses works composed from 1969 to 1995. The period of creative maturity (since 1995) is marked by a shift in the genre composition of R. Eespere's piano music (subchapter 2.2). The conclusions summarize the main genre-stylistic and performance aspects of René Eespere's

piano works. The musician's creative journey is described as an evolution from the explorations of a young composer in the Soviet era to the revelations of a mature artist in independent Estonia. A periodization of his piano output based on the milestones of his life has been developed. During his early years, the composer favoured cycles of miniatures. In addition to experimental searches, he incorporated techniques characteristic of Estonian national music and showed an inclination towards minimalism. R. Eespere's creative maturity is characterized by his focus on the concert piece. Considering the unique nature of the composer's thought process, the issue of interpreting the Estonian artist's works by pianists is outlined. The performance of Eespere's music is not limited to Estonia, indicating the universality of his work and his desire for a meaningful dialogue with a global audience.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Пилипенко, С. (2021). Звукове втілення фортепіанних циклів Рене Ееспере: досвід виконавського аналізу. Науковий вісник : зб. наук. ст. Вип. 131. Київ: НМАУ ім. І. П. Чайковського, 2021. С 94–103.
- Пилипенко, С. (2022). Естонська фортепіанна музика: шляхи розвитку (осягнення інонаціонального репертуару сучасним виконавцем). Проблеми взаємодії мистецтва, педагогіки та теорії і практики освіти : зб. наук. ст. Вип. 61. Харків: ХНУМ ім. І. П. Котляревського, 2022. С. 179–200.
- Пилипенко, С. (2023). Творчий взаємовплив братів Ееспере та його віддзеркалення у фортепіанному концерті Рене Ееспере. Проблеми взаємодії мистецтва, педагогіки та теорії і практики освіти : зб. наук. ст. Вип. 66. Харків: ХНУМ ім. І. П. Котляревського, 2023. С. 79–95.
- Пилипенко, С. (2023). Концертні п'єси Рене Ееспере: від концепції композитора до виконавської інтерпретації. Аспекти історичного музикознавства : зб. наук. ст. Вип. 33. Харків: ХНУМ ім. І. П. Котляревського, 2023. С. 65–85.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Чернявська Маріанна Станіславівна
2. Marianna Chernyavska

Кваліфікація: к.мист., професор, 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-8379-5536

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет мистецтв імені І.П. Котляревського

Код за ЄДРПОУ: 02214350

Місцезнаходження: площа Конституції 11/13, Харків, Харківський р-н., 61003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кияновська Любов Олександрівна
2. Liubov Kyianovska

Кваліфікація: д.мист., професор, 17.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-0117-5078

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Львівська національна музична академія імені М.В. Лисенка

Код за ЄДРПОУ: 02214225

Місцезнаходження: Вул.Нижанківського, будинок 5, Львів, 79005, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Зима Людмила Вікторівна
2. Liudmyla Zyma

Кваліфікація: к. мист., доц., 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-1403-7571

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Одеська національна музична академія імені А.В. Нежданової

Код за ЄДРПОУ: 02214254

Місцезнаходження: вул. Новосельського, 63, Одеса, 65023, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Малий Дмитро Миколайович
2. Dmytro Malyi

Кваліфікація: к. мист., 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-3751-5019

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет мистецтв імені І.П. Котляревського

Код за ЄДРПОУ: 02214350

Місцезнаходження: площа Конституції 11/13, Харків, Харківський р-н., 61003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Копелюк Олег Олексійович
2. Oleh Kopeliuk

Кваліфікація: к. мист., доцент, 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-0428-1538

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет мистецтв імені І.П. Котляревського

Код за ЄДРПОУ: 02214350

Місцезнаходження: площа Конституції 11/13, Харків, Харківський р-н., 61003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Шаповалова Людмила Володимирівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Шаповалова Людмила Володимирівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Поліна Кордовська

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна